Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16368

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i (FSOC-S), orijinal k?sa formunun Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, bireylerin aile ortamlar?n? ne ölçüde anla??l?r, yönetilebilir ve anlaml? bulduklar?n? de?erlendirerek aile birimi içerisindeki bütünlük duygusunun gücünü ölçmeyi amaçlar. Ölçek, ailelerin stresörlerle ba?a ç?kma ve zorluklar kar??s?nda uyum sa?lama kapasitelerini psikometrik olarak saptamak için uyarlanm??t?r. Toplamda 12 maddeden olu?makta olup, 7'li **Likert tipi** bir derecelendirme sistemi kullan?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? Ay?e Rezan Çeçen taraf?ndan yap?lm?? ve geçerlik ile güvenirlik analizleri sonucunda Türkçe kültürüne uygun, kabul edilebilir psikometrik özelliklere sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu araç, aile psikolojisi ve halk sa?l??? alanlar?nda aile sistemlerinin dayan?kl?l???n? incelemek için önemli bir ölçüm arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Aile Bütünlük Duygusu, FSOC-S, Uyarlama, **Psikometri**, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Tipi, Aile Psikolojisi.

Yazarlar

Ay?e Rezan ÇEÇEN

Amaç

Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i'nin temel amac?, aile üyelerinin ortak ya?am deneyimlerini ne kadar tutarl?, yap?land?r?lm?? ve yönetilebilir alg?lad?klar?n? ölçmektir. Bu alg?, aile sisteminin stres kar??s?ndaki dayan?kl?l???n? ve uyum yetene?ini belirleyen kritik bir faktördür.

Ölçek, özellikle aile sa?l???, stresle ba?a ç?kma mekanizmalar? ve salutojenik yakla??mlar ba?lam?nda ara?t?rmalar yapmak isteyen uzmanlara ve akademisyenlere yönelik tasarlanm??t?r. Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, orijinal FSOC-S'in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ba?lam?nda do?rulamay? ve geçerli bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, Aaron Antonovsky'nin sa?l?k ve esenli?in kökenini inceleyen **Salutogenez** teorisinin temelini olu?turan Bütünlük Duygusu (Sense of Coherence - SOC) kavram?n?n aile düzeyindeki yans?mas? olan Aile Bütünlük Duygusu (FSOC) yap?s?n? ölçer. Bu yap? üç ana bile?enden olu?ur:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anla??labilirlik (Comprehensibility): Aile ortam?ndaki olaylar?n ve deneyimlerin mant?kl?, tutarl? ve öngörülebilir olarak alg?lanmas?.
Yönetilebilirlik (Manageability): Ailenin, kar??la??lan zorluklar ve taleplerle ba?a ç?kmak için gerekli kaynaklara sahip oldu?u inanc?.
Anlaml?l?k (Meaningfulness): Aile ya?am?n?n ve ya?anan zorluklar?n çaba harcamaya de?er, duygusal bir yat?r?m gerektiren bir amaç ta??d???na dair derin bir his.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla yap?lan analizlerde, maddelere ait **faktör yükleri** detayl? olarak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçekte yer alan maddelerin faktör yüklerinin .49 ile .74 aras?nda de?i?ti?ini göstermi?tir.

Bu de?erler, her bir maddenin ölçülen latent yap?ya (Aile Bütünlük Duygusu) kabul edilebilir düzeyde katk? sa?lad???n? ve ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n güçlü bir ?ekilde desteklendi?ini i?aret etmektedir. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar? üç farkl? yöntemle hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r:

Cronbach Alfa Güvenirlik Katsay?s?: .80
Guttman Güvenirlik Katsay?s?: .75
Spearman Güvenirlik Katsay?s?: .75

Özellikle Cronbach Alfa katsay?s?n?n .80 olmas?, psikometrik literatürde genellikle iyi kabul edilen bir iç tutarl?l?k düzeyini temsil eder ve ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rular. Guttman ve Spearman katsay?lar?n?n da benzer düzeylerde (.75) ç?kmas?, bu güvenirlik bulgular?n? peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan faktör analizi, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü incelemi?tir. Analiz sonuçlar?, 12 maddenin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda topland???n? ve bu faktöre yüksek düzeyde katk? sa?lad???n? göstermi?tir. Maddelerin **faktör yükleri**nin .49 ile .74 aras?nda de?i?mesi, tüm maddelerin Aile Bütünlük Duygusu yap?s?n? temsil etmede etkili oldu?unu kan?tlamaktad?r. Bu durum, FSOC-S'in k?sa form olarak amaçlanan tek boyutlu yap?s?n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation) ve Kendi Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Format: 12 maddeden olu?an, tek boyutlu ölçek.

Language Available: Türkçe (Türkçe Adaptasyon)

Population Group: Genel Popülasyon

Age Group: Çal??man?n ba?lam?na göre ergenlik sonras? ve yeti?kin gruplar.

Population Details: Türk kültürü ba?lam?nda aile üyeleri.

Test Methodology: 1 ve 7 aras?nda de?i?en 7'li **Likert tipi** derecelendirme kullan?lmaktad?r (Örn: 1=Asla, 7=Her Zaman).

Anahtar Kelimeler

Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i, FSOC-S, Faktör Yükü, Cronbach Alfa, Guttman Güvenirlik, Salutogenez, Aile Sistemi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: arcecen@cu.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Çukurova Üniversitesi (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurum.)

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal adaptasyon ve geçerlik çal??mas? 2007 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve telif haklar? konusunda sorumlu yazar Ay?e Rezan ÇEÇEN ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ara?t?rma makalesinin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: the-family-sense-of-coherence-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Çeçen, A. R. (2007). The Turkish Version of the Family Sense of Coherence Scale-Short Form (FSOC-S). Initial development and validation. *Educational Sciences. Theory & Practice*, *7*(3),

ARABPSYCHOLOGY.COM

1199-p1220.

Aile Bütünlük Duygusu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Orijinal kaynakta ölçek maddelerinin metni bulunmamaktad?r. Maddelere eri?im için yay?mlanan makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM